

Πανεπιστήμιο Πατρών

***Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Τεχνολογίας
Υπολογιστών***

Εργαστήριο Σχεδίασης Ολοκληρωμένων Κυκλωμάτων

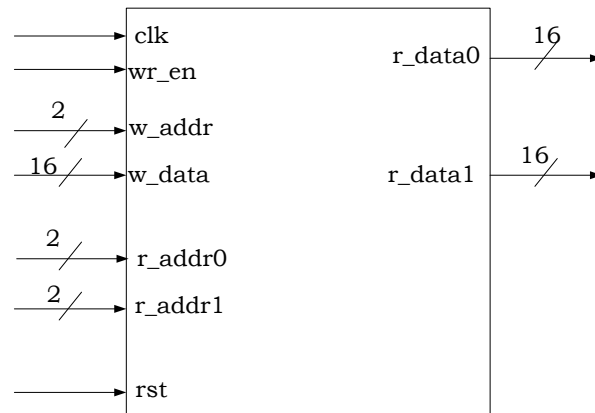
Σχεδιασμός Ολοκληρωμένων Ψηφιακών Συστημάτων

Χειμερινό Εξάμηνο 2025

Εργαστήριο 3

Άσκηση 1: Αρχείο καταχωρητών (Register File)

Περιγράψτε σε VHDL ένα αρχείο καταχωρητών που έχει μία θύρα εισόδου (write port) εγγραφής και δύο θύρες εξόδου (read ports) και περιέχει τέσσερις καταχωρητές εύρους 16 ψηφίων ο καθένας. Ο κάθε καταχωρητής έχει δικό του σήμα επίτρεψης εγγραφής. Το δομικό διάγραμμα του κυκλώματος είναι το ακόλουθο.

Η λειτουργία των σημάτων εισόδου εξόδου είναι η ακόλουθη:

Είσοδοι:

Clk, reset

wr_en (write enable) – σήμα επίτρεψης εγγραφής στους καταχωρητές,

w_addr (write address) – καθορισμός σε ποιο καταχωρητή θα γίνει εγγραφή, κάθε φορά γράφεται ένας μόνο καταχωρητής,

w_data (write data) – δεδομένα εγγραφής,

r_addr0 (read address0) – καθορίζει τα δεδομένα ποιου καταχωρητή θα εμφανιστούν στην θύρα εξόδου 0,

r_addr1 (read address1) – καθορίζει τα δεδομένα ποιου καταχωρητή θα εμφανιστούν στην θύρα εξόδου 1

Εξοδοι:

r_data0 (read_data0) – δεδομένα που διαβάζονται από τη θύρα εξόδου 0

r_data1 (read_data1) – δεδομένα που διαβάζονται από τη θύρα εξόδου 1

Προσέξτε όμως ότι κάθε φορά γράφεται ένας καταχωρητής (μία θέση μνήμης) ενώ οι άλλοι διατηρούν τις προηγούμενες τιμές.

Άσκηση 2: Universal Binary Counter

Περιγράψτε σε VHDL ένα δυαδικό απαριθμητή 4 bit η λειτουργία περιγράφεται στον ακόλουθο πίνακα. Τα σήματα του απαριθμητή είναι:

Είσοδοι: clk, reset(asynchronous), synch_clr, load, en, up, d (parallel input)

Έξοδοι: Q, max, min

Τα σήματα max και min ενεργοποιούνται όταν η έξοδος ισούται με τη μέγιστη και την ελάχιστη τιμή, αντίστοιχα.

Προσέξτε ότι πρέπει να υποστηρίζεται ασύγχρονο reset αλλά και σύγχρονο clear.

Synch_clr	Load	En	Up	Q(t+1)	Λειτουργία
1	—	—	—	0000	Synchronous clear
0	1	—	—	d	Parallel load
0	0	1	1	Q+1	Count up
0	0	1	0	Q-1	Count down
0	0	0	—	Q	Pause

Άσκηση 3: Δεκαδικός απαριθμητής

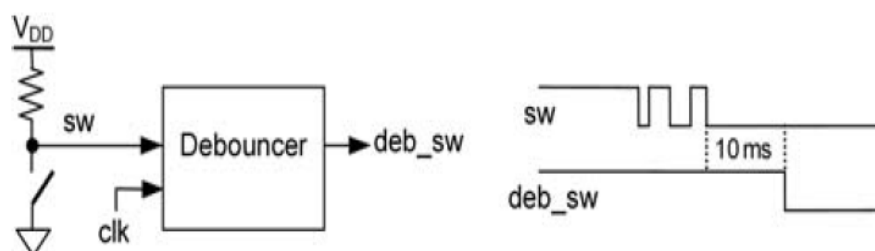
Ένας δεκαδικός απαριθμητής είναι ένα κύκλωμα που εκτελεί απαρίθμηση (counting) στο δεκαδικό σύστημα χρησιμοποιώντας αναπαράσταση BCD. Για παράδειγμα, ο αριθμός 139_{10} αναπαριστάται σε BCD ως “0001”, “0011”, “1001”. Περιγράψτε σε VHDL έναν δεκαδικό απαριθμητή που να μετρά από το 000 ως το 999. Όταν η έξοδος φτάνει στο 999 θα πρέπει να γυρίζει στο 000. Το κύκλωμα να υποστηρίζει επανεκκίνηση (reset).

Άσκηση 4: Κύκλωμα φιλτραρίσματος αναπηδήσεων μηχανικού διακόπτη

Στο επόμενο σχήμα απεικονίζεται ένας μηχανικός διακόπτης ο οποίος παράγει ένα λογικό “0” όταν είναι κλειστός και ένα “1” όταν είναι ανοικτός, η οποία έξοδος χρησιμοποιείται σε κάποιο επόμενο κύκλωμα.

Όμως, επειδή ο διακόπτης παρουσιάζει αναπηδήσεις (bounces), όταν είναι κλειστός, πρέπει να χρησιμοποιηθεί ένα debouncing κύκλωμα. Ο σκοπός αυτού του κυκλώματος είναι να καθαρίσει το θόρυβο στο σήμα sw, που παράγεται από το διακόπτη, έτσι ώστε να παραχθεί ένα καθαρό σήμα (bounce-free) deb_sw (debounced switch). Η διαδικασία αυτή δείχνεται στις κυματομορφές του επόμενου σχήματος.

Το κύκλωμα έχει ως εισόδους τις sw, clk. Όταν ο μηχανικός διακόπτης κλείνει τότε θα έπρεπε να ισχύει sw = 0. Όμως, λόγω ατελειών του παρουσιάζει αναπηδήσεις και μετά από κάποιο χρόνο έρχεται στην κατάσταση sw = 0.

Περιγράψτε σε VHDL το παραπάνω κύκλωμα. Θεωρείστε ότι η νέα τιμή θα πρέπει να ανατίθεται στο σήμα `deb_sw` όταν το σήμα `sw` παραμένει στη κατάσταση `sw = 0` για τουλάχιστον 10 ms. Θεωρήστε, ότι ο συχνότητα ρολογιού είναι μία γενική παράμετρος.

Οδηγίες

1. Οι ασκήσεις να υλοποιηθούν χρησιμοποιώντας concurrent και sequential κώδικα όχι όμως δομικό κώδικα δηλαδή χρήση port maps.

2. Η αναφορά σας θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- Σχολιασμό VHDL κώδικα σε συνδυασμό με το παραγόμενο RTL Analysis Elaborated Schematic στο Vivado

- Σχολιασμό των αποτελεσμάτων των Synthesis και Implementation Schematics

- Καταγραφή του Implementation Project Summary (Utilization, Power)

3. Όλες τις ασκήσεις να συνοδεύονται από επαρκείς προσομοιώσεις μέσω του Vivado οι οποίες θα πρέπει να σχολιάζονται ώστε να αποδεικνύεται ΠΛΗΡΩΣ η ορθότητα του κάθε κώδικα.

4. Μέ χρήση του Implementation Schematic και του Post-Implementation Timing Simulation να γίνει διερεύνηση του critical path και της καθυστέρησής του.

Χρήση του device part XC7Z020clg400-1 σε όλες τις ασκήσεις. Θα πρέπει να παράγετε το κατάλληλο constraints file (.xdc) για κάθε άσκηση, πριν παράξετε τα αποτελέσματα, κάνοντας το I/O Planning, σύμφωνα με το tutorial στο path

Tutorials/Basic/Adam_Taylor/introduction_to_vivado-master/Introduction to Vivado_lab.pdf, steps 33-40